

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگرفته از سازمان مراقب سیاست خارجی المان
برگردان از: حمید بهشتی
۲۷ جنوری ۲۰۲۲

اقتصاد اشغالی بدون اشغالگر

پس از ۲۰ سال اشغال افغانستان توسط غرب و به دنبال توقف پرداخت کمک های غربی، اقتصاد این کشور در آستانه سقوط است.

برلین/کابل (گزارش ویژه) - پس از خروج غرب از افغانستان، ملل متحد تلاش می کند تا مایحتاج ضروری را برای مردم این کشور فراهم سازد. کنفرانس اهداءکنندگان ملل متحد در ژنیو در ۱۳ سپتمبر ۲۰۲۱ توانست بیش از یک میلیارد دلار تعهدات کمکی را تضمین نماید. جمهوری فدرال المان ۱۰۰ میلیون یورو وعده داده است. توضیح این که چون غرب نتوانست اقتصاد افغانستان را در طول ۲۰ سال اشغال این کشور بازسازی نماید افغانستان همچنان به پرداخت های کلان از خارج وابسته بود، که غرب بخش های خاصی را افزایش داد - مانند خدمات برای پرسنل غربی و دولتی - اما نتوانست برای ایجاد تولیدات حتماً نیمه نیز مستقل کاری کند. در حالی که مقامات فاسد دولتی میلیاردها دلار را زیر نظر غرب به دبی قاچاق می کردند، مردم به طور فزاینده ای فقیر می شد. حتی قبل از خروج غرب، نیمی از

افغان‌ها به کمک‌های بشردوستانه وابسته بودند. این واقعیت که پس از قدرت گرفتن طالبان و اعمال تحریم‌های ایالات متحده آمریکا، جریان کمک‌های مالی متوقف شد، ناقوس مرگ را برای اقتصاد افغانستان به صدا در آورد.

وابستگی به بودجه کمکی

وضعیت اقتصادی افغانستان پیش از آن که طالبان به سرعت قدرت را در دست گرفتند نیز فاجعه بار بود. بر اساس محاسبات بانک جهانی، پس از تقریباً ۲۰ سال اشغال کشور توسط غرب، مجموع کمک‌های بشردوستانه، بودجه غرب برای توسعه و هزینه‌های غرب برای ارتش هنوز حدود ۴۳ درصد از تولید ناخالص داخلی افغانستان (GDP) را تشکیل می‌داد و سه چهارم هزینه‌های دولت از طریق برنامه‌های حمایتی تأمین می‌شد. [۱] تزریق شدید منابع مالی اقتصاد افغانستان را وابسته نگاه داشت: بخش‌هایی را که از جانب پرسنل غربی استفاده و توسط غرب تأمین می‌شد، مانند خدمات، متورم کرد، اما منجر بدین گشت که از سایر بخش‌های مهم، به‌ویژه بخش‌های صنعتی، غفلت گشت. در عین حال، پول افغانی به دلیل ورود مداوم وجوه، بیش از حد ارزش گذاری گشت و این صادرات را گرانتر و در نتیجه دشوارتر ساخت و واردات را تسهیل نمود. این همچنین موجب تضعیف تولید در افغانستان گشت. علاوه بر این اقتصاد بازنشستگی افغانستان به فساد دامن می‌زد و قدرت‌های غربی هیچ اقدام جدی در برابر آن انجام نمی‌دادند: دولت کابل و جنگسالاران حاکم در ولایات همواره می‌توانستند مبالغ هنگفتی از کمک‌های مالی را به جیب خود بریزند.

فساد بی‌پرده، فقر تلخ

بر اساس تحلیل‌ها، این مبالغ به میلیاردها رسیده است. از جمله تیتز درشت روزنامه‌ها این بود که اشرف غنی، رئیس‌جمهور پیشین، هنگام فرار از کابل به امارات متحده عربی مقادیر زیادی پول نقد با خود حمل کرده است. صحبت از بیش از ۱۰۰ میلیون دلار آمریکا [۱۶۹ میلیون دلار - پورتال] بود که غنی آن را رد کرده است. اما این واقعیت است که از سابق مواردی معروف اند حاکی از این که مقامات دولت افغانستان با مبالغ میلیونی وارد دُبی شده بودند. طبق تحقیقاتی که در جولای ۲۰۲۰ توسط بنیاد کارنگی برای صلح بین‌المللی مستقر در واشنگتن منتشر گشت، در دو دهه گذشته میلیاردها دلار در ارتباط با فساد از افغانستان به دُبی انتقال یافته است. [۲] در حالی که در کشور فقر همچنان رو به افزایش بود. نسبت افغان‌هایی که زیر خط فقر زندگی می‌کنند از ۳۳٫۷ درصد در سال ۲۰۰۷ به ۵۴٫۵ درصد در سال ۲۰۱۶ افزایش یافته است. [۳] ملل متحد در ماه جولای از کشورهای ثروتمند درخواست کرد تا بودجه‌ای اضافی برای افغانستان فراهم سازند: حدود ۱۸ میلیون از افغانها، یعنی نیمی از جمعیت این کشور، به کمک‌های بشردوستانه وابسته هستند. یک سوم جمعیت دچار سوءتغذیه بوده و نیمی از کودکان زیر پنج سال حتی به شدت دچار سوءتغذیه هستند. [۴]

حقوق نپرداخته

خروج غرب به اقتصاد افغانستان که در حال حاضر از یکی از بدترین خشکسالی‌ها و همه‌گیری کووید ۱۹ رنج می‌برد، از چند جنبه سخت ضربه می‌زند. از یک سو، سربازان غربی، کارمندان سازمان‌های امداد و توسعه و سایر پرسنل به خودی خود عامل مهم اقتصادی بودند، زیرا آنها مسکن اجاره نموده و از سایر خدمات و موارد دیگر استفاده می‌کردند. وجوهی که غرب برای نگهداری - به طور رسمی - حدود ۳۰۰۰۰۰ سرباز افغان پرداخت نمود، بلافاصله ناپدید گشت که حتی اگر بخش قابل توجهی از آن فقط روی کاغذ می‌بود و حیف و میل شده بود، به هر حال تعداد شش

رقمی از افغان ها اکنون بدون درآمد هستند. همانطور که شبکه تحلیلگران افغانستان (ش ت ا) در یک تحلیل جامع توضیح می‌دهد، این در مورد بسیاری از قریب ۴۲۰۰۰۰۰ کارمند دولتی که طالبان نمی‌توانند بدون کمک خارجی دستمزدشان را بپردازند، صدق می‌کند. [۵] این برای کل بخش خدمات که تا حد زیادی از پرداخت های آنها تأمین می‌شود تأثیر دارد. در تحلیل (ش ت ا) به مطالعه بانک جهانی اشاره می‌شود که بر اساس آن حدود ۲,۵ میلیون افغان اخیراً در بخش های خدماتی یا ساختمانی شاغل بوده اند - ۷۷ درصد از کل شاغلان در شهرها.

تحریم های امریکا

علاوه بر این، اقدامات تنبیهی و تحریم های ایالات متحده علیه طالبان نیز مؤثراند. دولت بایدن در ماه اگست ذخایر ارز خارجی افغانستان را تا جایی که به آن دسترسی داشت مسدود کرد. از مجموع نه میلیارد دالر امریکا، هفت میلیون فقط - به صورت پول نقد، طلا یا اوراق قرضه - در اختیار بانک مرکزی ایالات متحده است. کابل دیگر بدانها دسترسی ندارد. [۶] این امر در مورد سایر وجوهات ذخیره شده در خارج از کشور نیز صدق می‌کند. گفته می‌شود که طالبان حداکثر به ۰,۲ درصد از ذخایر ارزی دسترسی دارد. از آنجایی که واشنگتن همچنان تحریمها را علیه طالبان حفظ می‌کند، همهٔ محموله‌های ارسالی به افغانستان، به‌ویژه موارد بشردوستانه، با تهدید تلافی‌جویانهٔ ایالات متحده مواجه است. و حتی با این که دولت بایدن اعلام کرده است که کمک‌های بشردوستانه از تحریم‌ها مستثنی می‌باشند، باز هم گزارش‌هایی مبنی بر بی‌اطمینانی جدی، مشابه آنچه در مورد ارسال کمک به ایران وجود دارد [۷]، هست. این فشار به ویژه بدین خاطر سنگین است که افغانستان به دلیل وضع اقتصادی تحت اشغال غرب، به واردات به شدت وابسته است: به گفته (ش ت ا)، بیش از یک چهارم نیاز برنج، تا ۴۰ درصد مواد تشکیل دهندهٔ نان و بیش از سه چهارم برق باید تحت پوشش واردات قرار گیرد. [۸]

گرسنگی، فرار و وحشت

اوضاع به شدت انفجاری است - بیش از همه از منظر بشردوستانه و برای غرب به ویژه از منظر سیاسی. اگر تحریم ها علیه طالبان پابرجا و پرداخت های غربی ها مسدود بماند، تهدید فاجعه ای انسانی مطرح است. اخیراً ملل متحد امکان این را رد نکرد که ۹۷ درصد جمعیت افغانستان تا اواسط سال ۲۰۲۲ به زیر خط فقر بروند [۹] که باعث رنج و عذابی عظیم خواهد گشت. غرب که نسبت به این موضوع بی تفاوتی نشان می‌دهد، سعی می‌کند پول خود را به صورت اهرمی علیه طالبان به کار بندد. هایکو ماس وزیر امور خارجه (سابق) المان در کنفرانس اهداءکنندگان ملل متحد در مورد افغانستان در ژنیو تأیید کرد که برلین خود را فقط به "کمک های اضطراری" به مردم محدود می‌کند و تمامی سایر پرداخت ها تعلیق می‌گردند. این کار اگر با این گمانه زنی همراه باشد که فقدان بودجهٔ معمول باعث افزایش فشار مردم بر طالبان و سرنگونی احتمالی آنها می‌شود، این می‌تواند - همانطور که (ش ت ا) اشاره می‌کند - نه تنها منجر به فرار گسترده به سوی اروپا گردد، بلکه همچنین تمایل طالبان را به جلوگیری از حملهٔ تروریست ها، مانند داعش، به اهداف غربی تضعیف نماید. [۱۰]

مبارزه برای اعمال نفوذ

در این زمینه، ملل متحد در ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۱ تعهداتی برای کمک به ارزش بیش از یک میلیارد دالر دریافت کرد. المان وعدهٔ کمی تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو را داد. [۱۱] طبق برآوردهای ملل متحد، اگر پرداخت ها واقعاً برسند - که

اغلب در موارد مشابه اتفاق افتاده است - این برای مدتی برای موارد ضروری کافی است. سایر موارد به مذاکره های فیما بین که بدون توجه به خواست مردم و برای تلاش های غرب برای تأثیرگذاری بر دولت جدید در کابل می باشد بستگی دارد.

پاورقی ها

- [1] Hannah Duncan, Kate Clark: Afghanistan's looming economic catastrophe: What next for the Taleban and the donors? afghanistan-analysts.org 06.09.2021.
- [2] Brian George: The Kabul to Dubai Pipeline: Lessons Learned From the Kabul Bank Scandal. carnegieendowment.org 07.07.2020.
- [3] S. dazu [Der Zwanzigjährige Krieg](#).
- [4] Afghanistan: Funding shortfall amid deepening humanitarian crisis. news.un.org 15.07.2021.
- [5] Hannah Duncan, Kate Clark: Afghanistan's looming economic catastrophe: What next for the Taleban and the donors? afghanistan-analysts.org 06.09.2021.
- [6] Taliban ohne Zugriff auf Devisenreserven. tagesschau.de 18.08.2021.
- [7] S. dazu [Auf Zeit gespielt](#).
- [8] Hannah Duncan, Kate Clark: Afghanistan's looming economic catastrophe: What next for the Taleban and the donors? afghanistan-analysts.org 06.09.2021.
- [9] Rick Gladstone: Afghanistan is at risk of 'universal poverty' by mid-2022, U.N. warns. nytimes.com 09.09.2021.
- [10] Hannah Duncan, Kate Clark: Afghanistan's looming economic catastrophe: What next for the Taleban and the donors? afghanistan-analysts.org 06.09.2021.
- [11] Milliardenhilfe für Afghanistan zugesagt. Frankfurter Allgemeine Zeitung 14.09.2021.

<https://www.pressenza.com/de/2021/10/besatzungsoekonomie-ohne-besatzer/>

<https://www.german-foreign-policy.com/news/detail/8702/>

۱۴۰۹.۲۰.۲۱